

Nagypentek

Nagypéntek napjának szegedi hagyománykincsében ősi képzetek, szokások keverednek a keresztény szertartások bensőséges átélésével.

Nagypéntek hajnalán városunk népe még a múlt században is a Tiszán fürdött, illetőleg mosakodott meg azzal a célzattal, hogy a tél bajait, betegségét e jelképes tisztálkodással lemossa magáról. A szokásnak ma is élő, csökevényes maradványa az, hogy odahaza kint a kútnál, a szabadban mosakodik a család. Ilyenkor hajnalban történik a félregúzás is: Alsóvárosban és a tanyákon a gazdasszony az ház összes helyiségeit kisöpri és a fergeket (légy, bolha, egér stb.) jelképező szemetet az utra viszi és a kocsi nyomon tal önti ki.

A nagypénteki áhitat régebben már nagyecsütörtök éjszakáján elkezdődött, amikor Krisztus Urunknak az Olajfák hegyén való virrasztása emlékeztet a egyes plébániák hívei a városon keresztülének-szóval vonultak a Kálváriára. Népünk a nagypénteket egyébként ma is szigorú böjttel, különös megfagyottsággal ünnepli meg. Teljes a csend. A tűz kialszik, a tükröt fekete kendővel takarják el. Ugy járnak-kelelnek, mintha halott volna a házbán. Különösen az asszonyok az egész napot a templomban töltik, ahol ősi, még a középkor misztikus áhitatát idéző Mária-síralmakat szoktak énekelni. A következő gyönyörű éneket Tápián hallottuk:

*Ki sír oly keservesen, hol vagy
csillagom.*

*Sötét zivataros éjben, szép gyöngy-
alakom*

*Mária vértömlőn sírva ezt zokogja,
ezt kiáltja:*

Hol vagy csillagom?

*A lilium gyászba borul, hol vagy
csillagom.*

*Két arcára vérharmat hull, szép
gyöngyvirágom.*

*Kérdi égtől, kérdi földtől, kérdi
a gyászos felhőktől:*

Hol vagy csillagom?

*Jajjal telik meg az utca, hol vagy
csillagom*

*Kint hoz a bánat postája, szép
gyöngyvirágom.*

*Jön a násznép, a gyász sereg,
a vőlegény halvány, remeg:*

Hol vagy csillagom?

*Vőlelők a vad kőhéro, hol vagy
csillagom*

*Násznép a kegyetlen zsidók, szép
gyöngyvirágom*

*Kesereg az örömanya, jegykendőt
nyújt Veronika*

Hol vagy csillagom?

*Szent Kezén a jegygyűrűje, hol vagy
csillagom*

*Hóhér lánca és kötele, szép gyöngy-
virágom*

*Vőlegényi bokrétdája a vérző tövis-
korona*

Hol vagy csillagom?

*Megy már a mennyegzős ágyra, hol
vagy csillagom*

*Kinhálásra, keresztfára, szép
gyöngyvirágom*

*Jegyajándék, mely kínsört ér, a
szent sebből kiömli vér,*

Hol vagy csillagom?

*Halvány a vőlegény arca, szép
gyöngyvirágom*

*Fizeti a jegy aranyát, lelkét
atyjának adja át*

Hol vagy csillagom?

*Hozzad jöttünk keseregve, hol vagy
csillagom?*

*Lelkünk égi vőlegénye, szép gyöngy-
virágom*

Hozzad jöttünk, óh vezess be

Husvétel! Boro, likörök és parlatok
megbízható minőségben olcsó árban beszerezhetők
Sándor Béla italárúüzletében,
a Főpostánál.

Súlyosan elítélték a marosvásárhelyi kommunista bűnper vádlottait

Marosvásárhely, április 22. A polgári törvényszék előtanácsa négy héten át tárgyalta a marosmegyei kommunista bűnper és csütörtökön hirdette ki ítéletét. A bíróság kilenc vádlott kivételével, akiket felmentett, a többi vádlottat az állami és társadalmi rend erőszakos felbontásának büntetésében, illetőleg vétségében monodta ki bűnösnek és ezért dr. Weintraub Henriket 1 évi fogházra, Csizmadia Andrászt 4 évi fogházra, Gombos Mihályt 5 évi fog-

házra, Deményi Tivadart 3 évi fogházra, Simó Gyulát 2 évi és 6 hónapi fogházra, Neumann Sándort 5 évi fogházra, Gancz Hermann 4 évi fogházra, Adler Mórt 4 évi fogházra ítélte. Több vádlottat 2 hónaptól másfél évig terjedő fogház-, illetve börtönbüntetést kapott, más vádlottakat pedig pénzbüntetésre ítélte a bíróság. A királyi ügyész néhány vádlott esetében súlyosbításért, míg az elítéltek egy része enyhítésért fellebbezett. (MTI)

Karacsonyi Margit és László Imre

husvét vasárnapi magyarnóta délutánjára jegyek

a Délmagyarország iegyirodában.

Krumplit, kukoricát, babot termelnek az idén az ujszegedi strandon

Miért nem lehet konyhakertészetre berendezkedni a nyilvános parkokban — Nagy lendületnek indult a vitaminingazdálkodás

(A Délmagyarország munkatársától) A jelszó, amit a közellátási kormányzat a múlt évben kiadott, ez volt:

Minden talpalatnyi földet meg kell művelni.

A jelszó hatása alatt országsszerte nagy buzgalommal kezdődött meg az eddig praktikus fel nem használt földterületek megművelése mezőgazdasági célzattal. Valóság-gal lázas hajsza kezdődött meg a művelhető minden tenyérnyi föld után s kifejeződött olyan kívánság is, hogy az összes nyilvános kerteket, parkokat, utszegélyeket fel kell szántani és be kell vetni zöldségfélével, hüvelyesekkel, főzelék-félékkel, vagy valami más hasonló hasznos terménnyel. Voltak, akik erkélyeket borítottak be vékony földréteggel s itt gazdálkodtak, egy szóval nagy lendülettel indult meg a vitaminingazdálkodásnak nevezett konyhakertészet a virágcserepektől kezdve árokperti kacsalegelőkig. Mindenki tisztában volt vele, hogy nagy nemzetgazdasági és közellátási jelentősége van annak, ha mindenütt és minél többet termelünk, a tervek gyakorlati kivitele azonban sokban módosította a lelkesedés túlfűtöttségében fakadt terveket. Kiderült ugyanis, hogy a kezdeményezés kissé elkészt, nem volt elég idő a felkészülésre s így a veteményeknek csak része jöhetett számi-

tásba. De az is nyilvánvaló lett hamarosan, hogy nem lehet minden talpalatnyi helyet bevetni, mert sok haszna úgy sem volna a fáradságnak. Így hiábavaló volna felszántani a Széchenyi-tér virágágyait és gyeptükröit s kukoricát ültetni a városháza elé, mert megfelelő őrizet nélkül még beérés előtt eltűnnének a szárról a tengericsövek. Ha meg csősz állítanak minden parkba, minden veteményes ágy mellé, a husni drágább káposzta példázata volna valóra. Így azután igyekeztek mindenütt, úgy a magánosok, mint a hatóságok a realisabb végénél megfogni a dolgot s igyekeztek ott is úgy kertészkedni, ahol és ahogyan a legeredményesebben tehették.

A város strandüzemének igazgatósága az ujszegedi partfürdő területének egy nagyobb részén kísérletezett tavalyi kísérlettel. A hiedelmek partrészét szántották fel s vetették be kölessel, a kísérlet szép eredménnyel járt s gazdag kölesaratása volt a strandnak.

A tavalyi kísérlet sikere arra buzdította a strandfürdő vezetőségét, hogy az idén kiterjessze gazdálkodó tevékenységét a strandterületen. A partfürdő hatalmas, de egyáltalán igénybe nem vett területét egyenesen csábítólag natuak a vitaminingazdálkodás folytatására. Évek során át ugyanis megállapí-

tották, hogy a strandoló közönség a folyóparti sávot, a felső terület homokos részeit s a füzek alatt és előtt elterülő helyeket veszi igénybe, a partfürdő területének legalább harmadnegyed része azonban kiesik az igénybevételeből s ezeken a helyeken fü. gyom. fűzfacsomók szoktak egész nyáron át tenyézni. A strand igazgatósága a partfürdőnek ezeket az összes területeit felszántatta, ezeket kivonja a használatból és gazdálkodni fog. A felszántott területen burgonyát, tengerit és babot termelnek elsősorban a közellátási hivatal alkalmazottainak el látására bocsátják. A gazdálkodás eredményéhez vérmes reményeket fűznek, mert az a vélemény, hogy a tiszai iszaptelekódásokból keletkezett humusz gazdag a tápanyagokban s tekintettel arra, hogy körülbelül tíz hold területről van szó, kedvező időjárás és egyéb termelési körülmények között valóban nagy látszik, hogy szép eredményt lehet majd elérni a strand veteményeskertjében.

De felkészült az idén a vitaminingazdálkodásra a városi kertészet is. A város kertészete, mint köztudomású, a múltban kizárólag csak disznóvénnyek termelésével, a parkok és terek virágágyainak pázsitjának, fájának gondozásával foglalkozott. A változott idők szükségessé tették, hogy beleillessze tevékenységébe a város kertészete vetemények, konyhakerti növények termelését is. A város falkolájában a Kállay-liget mellett rendezték be a veteménygazdálkodást, ahol mindenféle konyhakerti vetemény termelésével foglalkoznak. De felkészült az idén a városi kertészet arra is, hogy magánosok veteménypalánta igényeit kielégíthesse. Kora tavasz óta nevelik néhány száz melegágyi ablakkeret alatt a különböző veteménypalántákat, amelyeket most már hamarosan kiemelnek a melegágyból és elültetik a veteménygazdálkodásban. A kertészet veteménygazdasága négy holdnyi területen van s a termésből elsősorban a kertészet 120 főnyi alkalmazottait és munkásait kívánják majd ellátni.

De megállapítható, hogy magánosok is nagy buzgalommal készülnek az idei vitaminingazdálkodásra s ha minden jól sikerül, az idei nyári közellátást nagy mértékben megjavítják ezek a vitaminkertek.

Holnap életbelép az új vendéglői rendszer

Budapest, április 22. A közelmúltban kormányrendelet jelent meg, amely szerint a vendéglőket, kávéházakat, espresszókat, különböző osztályokba kell sorozni. A rendelet az egyes osztályokban pontosan meghatározta a felszámítható árakat. Az új rendszer április 24-én lépett volna életbe, az érdekelt ipartestületek kérésére azonban a közellátásiügyi miniszter most úgy intézkedett, hogy az új vendéglői ár-szabást Budapest és a környékén levő vendéglőkben kávéházakban stb. csak a husvét ünnepek után kell életbeléptetni, mégpedig május 3-án. Az ország többi részében az eredeti rendeletnek megfelelőleg április 24-én, szombaton lép életbe az új rendszer. (MTI)